

Inkomststatistik - totalräknad 2008

HE0108

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	3
A.1 Ämnesområde.....	3
A.2 Statistikområde.....	3
A.3 SOS-klassificering.....	3
A.4 Statistikansvarig.....	3
A.5 Statistikproducent.....	3
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	4
A.8 Gallringsföreskrifter	4
A.9 EU-reglering	4
A.10 Syfte och historik.....	4
A.11 Statistik användning.....	4
A.12 Uppläggning och genomförande.....	5
A.13 Internationell rapportering.....	5
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	5
B Kvalitetsdeklaration	5
B.0 Inledning	6
B.1 Innehåll	6
1.1 Statistiska målstorheter	6
1.1.1 Objekt och population	6
1.1.2 Variabler	6
1.1.3 Statistiska mått	8
1.1.4 Redovisningsgrupper	8
1.1.5 Referenstider	9
1.2 Fullständighet	9
B.2 Tillförlitlighet.....	9
2.1 Tillförlitlighet total	9
2.2 Osäkerhetskällor	9
2.2.1 Urval	9
2.2.2 Ramtäckning	9
2.2.3 Mätning	9
2.2.4 Svarsbortfall	10
2.2.5 Bearbetning	10
2.2.6 Modellantaganden	10

2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	10
<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	<i>10</i>
3.1	Frekvens	10
3.2	Framställningstid	10
3.3	Punktlighet	10
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	<i>10</i>
4.1	Jämförbarhet över tiden	10
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	10
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	11
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	<i>11</i>
5.1	Spridningsformer	11
5.2	Presentation	11
5.3	Dokumentation	11
5.4	Tillgång till primärmaterial	11
5.5	Upplysningstjänster	11

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Hushållens ekonomi

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Inkomster och inkomstfördelning

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja. Officiell statistik redovisas på riks, läns eller kommunnivå. Utöver den officiella statistiken redovisas även vissa uppgifter för riksområden, storstadsområden, landskap och församlingar.

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se http://www.scb.se/Pages/List_139368.aspx

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)
Postadress: 701 89 ÖREBRO
Besöksadress: Klostersgatan 23 ÖREBRO
Kontaktperson: Petter Lundberg
Telefon: 019-17 60 15
E-post: Fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)
Postadress: 701 89 ÖREBRO
Besöksadress: Klostersgatan 23 ÖREBRO
Kontaktperson: Petter Lundberg
Telefon: 019-17 60 15
E-post: Fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

Enskilda individer lämnar inte uppgifter till den totalräknade inkomststatistiken. Statistiken baseras på uppgifter från folkbokförings- och inkomstuppgifter från Skatteverket.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Det material som tas fram består endast av tabeller eller uppgifter i avidentifierad form.

A.8 Gallringsföreskrifter

Undersökningens material gallras inte utan långtidsarkiveras.

A.9 EU-reglering

Ingen tvingande EU-reglering finns för Inkomststatistik-totalräknad.

A.10 Syfte och historik

Statistiken avser att belysa inkomstfördelningen på individnivå. Statistiken är baserad på registeruppgifter från Skatteverket (taxeringsuppgifter och kontrolluppgifter), Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Statens pensionsverk, Pliktverket och Socialstyrelsen. Statistiken är kompletterad med uppgifter från SCB-registren Befolkningens utbildning och Registret över totalbefolkningen. Av dessa uppgifter skapas Inkomst- och taxeringsregistret.

Statistiken innefattar variabler som sammanräknad förvärvsinkomst, inkomst av kapital, pension och sjuk- eller aktivitetsersättning. Statistiken redovisas bland annat efter bakgrundsvariablerna kön, ålder, födelseland, län och kommun.

Eftersom undersökningen baseras sig på data på totalnivå kan den även användas för studier av grupper som är små till antalet. Möjlighet till redovisning efter mindre regionala områden som t.ex. församlingar, postnummer- eller delområden finns. Datamaterialet finns från 1968 och fram till idag. Ett brott i statistiken uppkom på grund av skattereformen 1990/1991.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av många olika användare inom skilda delar av samhället:

- Allmänheten använder statistiken för att få en översiktlig beskrivning av inkomstutvecklingen på individnivå.
- Andra statistikgrenar vid SCB använder Inkomst- och taxeringsregistret som underlag, exempelvis undersökningen om Hushållens ekonomi, Hushållens utgifter och Nationalräkenskaperna.

Användarna representeras bland annat av Programrådet för ekonomisk välfärdsstatistik. Deltagande organisationer i programrådet är Finansdepartementet, Socialdepartementet, Socialstyrelsen, Boverket, Integrations- och jämställdhetsdepartementet, Örebro universitet, LO, Institutet för näringslivsforskning, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet och Institutet för social forskning (SOFI).

A.12 Uppläggning och genomförande

De statistikvärden som presenteras är resultat av bearbetningar av Inkomst- och taxeringsregistret. Populationen utgörs av personer folkbokförda i Sverige.

Variablerna i inkomstregistret skapas utifrån grundmaterial från Skatteverket, Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Statens pensionsverk, Pliktverket och Socialstyrelsen. Uppgifter hämtas också från SCB-registren Befolkningens utbildning och Registret över totalbefolkningen.

A.13 Internationell rapportering

Det sker ingen internationell rapportering från Inkomststatistik-totalräknad.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar är beslutade eller planerade inför kommande undersökningar.

B Kvalitetsdeklaration

SCB deklarerar kvaliteten i sina undersökningar enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sammanvändbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) **Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna, se http://www.scb.se/Grupp/OmSCB/Verksamhet/Regelverk/Dokument/Tillracklig_kvalitet_kriterier_off_statistik.pdf

B.0 Inledning

Inkomststatistik - totalräknad utgörs av totalräknad statistik som baseras på uppgifter från Skatteverket, Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Statens pensionsverk, Pliktverket och Socialstyrelsen. Statistiken är kompletterad med uppgifter från SCB-registren Befolkningens utbildning och Registret över totalbefolkningen. Statistiken beskriver inkomster samt inkomstfördelning på individnivå.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Syftet är att beskriva inkomster och inkomstfördelningen för den folkbokförda befolkningen i Sverige och de viktigaste målstorheterna är;

- Genomsnittlig, summerad samt medianen av sammanräknad förvärvsinkomst avseende helårsbefolkningen och den folkbokförda befolkningen per den 31 december under inkomståret 2008.
- Genomsnittlig, summerad samt medianen av nettoinkomsten avseende helårsbefolkningen under inkomståret 2008.
- Antal personer med pension avseende befolkningen avseende helårsbefolkningen under inkomståret 2008.
- Antal personer med sjuk- och aktivitetsersättning samt genomsnittligt belopp avseende helårsbefolkningen under inkomståret 2008.

För mer detaljerad information om inkomstslag, skatter m.m. samt viktiga redovisningsgrupper, se 1.1.2 och 1.1.4

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen för 2008 års inkomststatistik utgörs av de personer som enligt gällande lagar och förordningar skulle ha varit folkbokförda i Sverige under 2008.

I redovisningen av inkomststatistiken används två typer av befolkningsindelning; helårsbefolkningen och den folkbokförda befolkningen per den 31 december. Helårsbefolkningen utgörs av de personer som var folkbokförda vid såväl årets början som dess slut och som tillhörde en familj med en disponibel inkomst skild från noll.

1.1.2 Variabler

Nedan redovisas ett urval av de variabler som används i inkomststatistiken. Ytterligare variabler finns redovisade i dokumentationen av registret över Inkomst- och taxeringsregistret (IoT).

I inkomstsregistret finns för varje person bakgrundsuppgifter som exempelvis

kön, ålder, inkomstår, kommun och län.

Variabler:

Sammanräknad förvärvsinkomst Inkomst av tjänst plus inkomst av Näringsverksamhet

Inkomst av tjänst (= inkomst – avdrag) **Inkomst-tjänst:** Lön, förmåner, sjukpenning m.m., kostnadsersättningar, allmän pension/tjänstepension, privat pension och livränta, ej pensiongrundande ersättning, hobbyverksamhet, ersättningar från fåmansföretag och fåmansägt handelsbolag.

Avdrag-tjänst: Resor mellan bostad och arbetsplats, kostnader vid tjänsteresor, kostnader vid dubbel bosättning, övriga kostnader.

Inkomst av näringsverksamhet Inkomst av yrkesmässigt bedriven förvärvsverksamhet om inkomsten inte räknas in under inkomstslagen kapital eller tjänst. De flesta intäkter och kostnader som har direkt samband med verksamheten är skattepliktiga respektive avdragsgilla. En verksamhet är aktiv om man, i inte oväsentlig omfattning (minst en tredjedel av en vanlig anställning på heltid), har arbetat i verksamheten eller att verksamheten huvudsakligen har bedrivits med egen arbetsinsats. Verksamheter som är aktiv näringsverksamhet bildar tillsammans en förvärvskälla, även om verksamheterna är av helt olika slag. Om man inte har varit aktiv i verksamheten är det fråga om passiv näringsverksamhet. Varje verksamhet som är passiv bildar en särskild förvärvskälla.

Inkomst av kapital Inkomst av kapital delas upp i överskott av kapital och underskott av kapital.

Överskott av kapital; ett positivt belopp >100 kronor utgör underlag för statlig inkomstskatt. Den statliga inkomstskatten på överskott av kapital är 30 procent.

	<p>Underskott av kapital ger ett avdrag i form av skattereduktion. Skattereduktionen är 30 procent av underskottet till och med 100 000 kronor. Om underskottet är större är skattereduktionen 21 procent på den del av underskottet som överstiger 100 000 kronor.</p>
Pension	<p>Den totala pensionen består av ålderspension, avtalspension och frivilliga pensioner.</p> <p>Ålderspension består i sin tur av; inkomstpension, tilläggspension, premiepension, garantipension och allmän pension, folkpension, ATP för 2002 eller tidigare.</p>
Nettoinkomst	<p>Summan av alla skattepliktiga och skattefria inkomster minus skatt och övriga negativa transfereringar.</p> <p>Skillnaden mellan nettoinkomsten och den disponibla inkomsten är att den disponibla inkomsten är hushållets sammanlagda inkomst. Nettoinkomsten visar vad den enskilda personens inkomst. Med andra ord vad den enskilda personen bidrar med i hushållets disponibla inkomst.</p>
Sjuk- och aktivitetsersättning	<p>Sjuk- och aktivitetsersättning består av sjukersättning och aktivitetsersättning. Respektive del är uppdelade i två delar en inkomstrelaterad och en garantiersättning.</p>

1.1.3 Statistiska mått

Summor (inkl. antal) och kvoter (inkl. medelvärden och andelar).

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas efter ett stort antal redovisningsgrupper. Variabler som används vid uppdelningen i redovisningsgrupper är bland annat kön, ålder, födelse-land, inkomstklasser och region. Tabellerna bygger främst på helårsbefolkningen, dvs. de som var folkbokförda såväl i början som i slutet av inkomst-året, men även på den folkbokförda befolkningen per den 31 december aktuellt år.

1.1.5 Referenstider

Referensperiod för inkomststatistiken är inkomståret 2008.

1.2. Fullständighet

Inkomststatistikens målvariabler bygger på kontrolluppgifter och taxeringsvariabler. Detta innebär att inkomster som inte ingår i inkomstregistret lämnas helt utanför.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet total

Statistiken bygger på uppgifter som redovisas i självdeklarationen, kontrolluppgifter, bidragstagare m.m. och har allmänt sett god kvalitet.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Inkomststatistiken är totalräknad och därmed inte behäftad med urvalsosäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Inkomststatistiken omfattar den befolkning som den 31 december 2008 var folkbokförd i Sverige.

Övertäckning:

Utvandrare förorsakar övertäckning om utflyttning inte anmäls. Genomförda studier tyder på att folkbokföringen innehåller ett betydande antal personer som inte längre bor i landet. Detta är förmodligen den allvarligaste kvalitetsbristen i folkbokföringen. Många som flyttar ut ur landet har inget eget intresse av att anmäla utflyttningen och en del gör det heller inte. Vid den kontroll som gjordes i samband med folk- och bostadsräkningen 1985 utgjorde den oanmälda utflyttningen ca 0,1 procent av hela befolkningen. Räknat på delpopulationen utländska medborgare utgjorde den oanmälda utflyttningen 1,0 procent för nordiska medborgare och 2,8 procent för övriga medborgarskap tillsammans. Under år 2004 har studier gjorts där man försökt att skatta storleken på den oanmälda utflyttningen med hjälp av registerstatistik. En preliminär siffra pekar på att de oanmälda utflyttningarna var minst 35 000 personer.

Mer information om befolkningsstatistiken finns på SCB:s webbplats.

2.2.3 Mätning

Inkomststatistiken omfattar den folkbokförda befolkningen per den 31 december 2008. För de personer som inte har deklarerat men har en förvärvsinkomst enligt kontrolluppgifterna härleds efterfrågade uppgifter. Inkomsttagarens regionala placering bestäms av folkbokföringen per den 1 januari året efter det aktuella inkomståret.

2.2.4 Svartsbortfall

Förekomsten av objektsbortfall är obefintligt. För vissa objekt saknas dock uppgifter om vissa variabler, så kallat partiellt bortfall. I vissa fall är det dock svårt att avgöra om ett saknat värde är förorsakat av ett partiellt bortfall eller om det är en korrekt uppgift (dvs. värde ska saknas).

2.2.5 Bearbetning

När uppgifterna aviserats till SCB granskas de i olika skeden av bearbetningarna innan de godkänns för inläggning i det slutliga Inkomst- och taxeringsregistret.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden görs utöver de som redogörs för i 2.2.3.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ingen redovisning av osäkerhetsmått görs.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Årlig

3.2 Framställningstid

Framställningstiden är ca 1 år och 2 månader.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan för serien Sveriges officiella statistik. Publiceringsplanen finns utlagd på SCB:s webbplats, www.scb.se.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Under årens lopp har ett stort antal förändringar skett som påverkar statistikens jämförbarhet över tiden. Skattereformen 1990/1991 medförde en kraftig försämring av jämförbarheten över tiden. Skattereformen innebar en genomgripande förändring av stora delar av det svenska skattesystemet. Samtidigt innebar den en vidareutveckling av de tendenser som gällt sedan tidigare med ökade inslag av särbeskattning, en ökad vikt för indirekta skatter och genom betoningen av olika basbreddningar. Breddningen av skattebasen gällde både kapitalinkomster som inkomster knutna till förvärsarbete. De uppgifter som registrerats som inkomster efter skattereformen innehåller därför inkomster som tidigare inte har registrerats. Det kan betecknas som att det förekommer en viss underläggning för perioden före 1991. Det tidigare centrala inkomstbegreppet sammanräknad inkomst ersattes av summerad förvärs- och kapitalinkomst. Från år 1991 och framåt är dock jämförbarheten över tiden god.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Urvalsundersökningen Hushållens ekonomi (HEK) visar inkomstfördelningen i Sverige. HEK:s främsta uppgift är att visa inkomstfördelningen mellan olika

typer av hushåll. Inkomststatistiken-totalräknad och HEK använder i stort sett samma inkomstbegrepp.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Vid SCB utgör inkomststatistiken basinformation i andra statistikprodukter inom individstatistikens område. Uppgifterna blir i sådana fall "automatiskt" samordnade med annan statistik.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken sprids i form av pressmeddelande och tabeller på SCB:s webbplats, www.scb.se. På webbplatsen finns resultaten av statistiken inlagt i Sveriges statistiska databaser (SSD), där tabelluttag kan göras på riks-, läns- och kommunvis för ett antal variabler. Statistiken sprids även i form av tabeller i *Statistisk årsbok för Sverige*.

5.2 Presentation

Statistiken redovisas huvudsakligen som tabeller och text.

5.3 Dokumentation

Inkomst- och taxeringsregistret är dokumenterat i SCBDOK. Delar av SCBDOK finns tillgänglig via SCB:s webbplats.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på uppdragsbasis specialbearbetningar av undersökningens samtliga årgångar. Efter särskild prövning kan forskare och utredare få tillgång till aidentifierade mikrodata för egna bearbetningar.

Variabelförteckningar och datamängdsbeskrivningar är dokumenterade i SCBDOK som bl.a. finns på SCB:s webbplats. Det senaste producerade slutregistret från undersökningen lagras dels i SQL-miljö dels i SAS-miljö. Äldre data finns sparade från 1968 i Riksarkivet.

5.5 Upplysningstjänster

Inkomststatistikens gruppteleson: 019-17 68 50

SCB:s webbplats: www.scb.se, under ämnesrubriken *Hushållens ekonomi*

E-postadress: inkomststat@scb.se